ΕΤΟΣ Α'. ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΗ ΠΡΩΙ. 29|10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1881. Αριθ. 38

ΑΛΗΘΕΙΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ.

[illegible] Κίτιον [illegible] Ἐν τοῖς [illegible] Πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον τῷ Συντάκτῃ—Γραφείου καὶ Τυπογραφείου "ΑΛΗΘΕΙΑΣ" [illegible] Δόξας Ὀθων. Τράπεζαν.

[illegible] τῆς "ΑΛΗΘΕΙΑΣ" [illegible]

ΑΙ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ ΚΥΑΝΗ ΒΙΒΛΩ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ.

Β.

Τὴν 12 Ἀπριλίου ε. ν. ὁ Μ. Ἁρμοστὴς Σὶρ Βιδδῶλφ ἔζητει τηλεγραφικῶς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν τὴν ἄδειαν ὅπως διαψεύσῃ τὴν εἴδησιν ὅτι, προσηνέχθη ἡ Κύπρος τῇ Ἑλλάδι [illegible] ὅτι.... ἡ εἴδησις αὕτη "παρήγαγεν ἰσχυρὸν ἐρεθισμὸν καὶ ἀγωνίαν παρὰ τοῖς νησιώταις, οἵτινες λέγουσιν ὅτι ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἕνωσις [illegible] α ὐτῶν" (!!!)

Καίτοι οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ τόσον ἐμβριθῶς ἐξετάζοντος καὶ μανθάνοντος τὰ καθ' ἡμᾶς φιλαλήθους Ἁρμοσοῦ διαψεύδονται ὑπὸ τῆς ἄρτι δημοσιευθείσης παγκυπρίου ἀναφορᾶς τῆς εἰς Λονδῖνον ἀποσταλείσης, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν θεωροῦμεν ἄπο σκοτοῦν' ἀφιγηθῶμεν ἐν ὀλίγοις πῶς εἶχον τὰ πράγματα. ὅτι ὁ γενναῖος στρατηγὸς Βιδδῶλφ ἔγραφε τἀνωτέρω πρὸς τὸν προϊστάμενόν του.

Αἱ τῆς Ταργίνης ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες, ἐφανιοθεῖσαι ἐξ ἀγγλικῶν ἐφημερίδων καὶ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κολωνίας, ἔγραφον ὅτι, ἡ ἐν Λονδίνῳ "Μεταρρυθμιστικὴ Λέσχη" ὑπεστήριζε τὴν ἰδέαν νὰ δοθῇ ἡ Κύπρος τῇ Ἑλλάδι ἢ ὅτι ὁ γενναῖος Γλάδστων αὐτὸς μόνος ὢν ἀπεφάσισε τὴν δόσιν ταύτην· ἀλλὰ ἢ θὰ τὴν ἐπιγραμματοποίει ἐκ προβουλίας ἴδιας, ἂν μὴ [illegible] τὰς κραυγὰς τῶν συντηρητικῶν. Μόνον τόσον ἔγραφον αἱ ἐφημερίδες, [illegible] μοῦ ἀπὸ τοῦ [illegible] σαν, [illegible] ἀμφιβολίας [illegible] ἐξ [illegible]

ἠσθάχαζον, [illegible] ναῖς πόλεσιν ἀφοῦ [illegible] [ὅτε ἐψηφίζοντο [illegible]), δὲν ἐπίστευσαν [illegible], οἱ δὲ ἐν τοῖς χ[illegible] ἦσαν.

Οἱ κυβερνητικοὶ κύκλοι συνετάραχθησαν ἢ ὡς ἐκ τούτου δίδεται νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπίστευσαν εἰς τὰ θρυλήματα περισσότερον ἢ ἡμῶν αὐτῶν, διότι ἡ περὶ τῆς μὴ ἀγγλοκρατοῦς κατ' αὐτοὺς πολιτικῆς τοῦ κ. Γλάδστωνος κατοίθησις αὐτῶν διαφλοντικῆ [illegible] ὢν εἰς τὴν παρ' ἡμῖν [illegible] περὶ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ φιλελευθέρου τοῦ [illegible] ἀνδρός.

Τί [illegible] συγκινήσωσι τοὺς ἀθωμανούς; [illegible] γομεν δὲ τώρα τὰ τότε διαδοθέντα ἐν Λευκωσίᾳ, χωρὶς νὰ διισχυριζώμεθα περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν. ὅσον δὲ διισχυριζόμεθα περὶ ὧν ἐγράψαμεν ἐθὰ γράψωμεν. Διεδόθη λοιπὸν ὅτι, ἐκπλαγιαστικὸν [illegible] εἰς ἑλληνόπαιδα ὁ ἀλληλονέγγραφόντι ἀγγλικὶ γεγραμμένον κρύφα τιγραφήν. τὸ ἔγγραφον δ' ἐπέμπετο ἤτο ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς διοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν, οἷς ἀνηγγέλλετο ἡ εἴδησις ὡς βεβαία. Τὸ πρᾶγμα διεδόθη· τὴς ἤτο ἐπόμενον; ἢ τί περὶ τὴν Κυβέρνησιν ἄλλοι; Τοῦτο τοὶ ἔγραφαν τὸ τηλεγράφημα(;) πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν Μ. Ἁρμοστὴν. καὶ ἴσως μὲν πλέον [illegible] ὅτι ἡ [illegible] τοῦ τηλεγραφήματος τὸ μιᾶς ἄκρας τῆς Λεύκωσίας εἰς τὴν ἄλλην δὲν εἶναι κυρία[illegible] Ἀλλὰ δὲν δύναται ν' ἀπιστηθῇ ὅτι ὑπεγορεύθη τὸ τηλεγράφημα, ἢ διὰ τοῦτο δὲν τὸ λέγομεν. Ἐν [illegible] σόντα ἐς [illegible] ὅτι οἱ (ταῖς) [illegible] τῶν Ὀθωμανῶν (τῶν [illegible]) [illegible]

κεφαλῆς Κυβέρνησιν ὅτι ἔπαθον τὰ ἀσυμβίβαστα ἀλλήλοις ταῦτα παράδοξα οἱ νησιῶται, μὲ πρόθεσιν καταφανῆ νὰ κάμουν τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀνάσσης ὅτι, ἅπαντες οἱ Κύπριοι ἔπαθον τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο πάθημα; [illegible] ἂν διέπρατε τὴν ἁμαρτάδα ταύτην ὁ ἐγχώριος τύπος, πόσα μαθήματα εὐπρεπείας καὶ εὐκοσμίας θὰ ἐδίδοντο αὐτῷ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Μ. Ἁρμοστὴν! ἀλλ' ἡ μὶν οὐδὲ νὰ γελάσωμεν ἐπιτρέπεται, ἄλλως θὰ ἐγελῶμεν παρδώνι ον ἐπὶ τῇ ἀγωνίᾳ... αὐτῆς τῆς Δι[illegible] ἡμῶν καὶ τῇ ξενοχώρῳ θέ[illegible] πρέπει ται νὰ γράψῃ τι ὅπερ θὰ ἀναγνωσθῇ ἐν τῷ ἀγγλικῷ Κοινοβουλίῳ. Ἄλλοτε περισυνέλεξε μίαν ἐπιστολὴν ἑνὸς ὑπαλληλίσκου της, τοῦ λεγομένου Μαυρογορδάτου, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἔφερεν ἑλληνικὸν ὄνομα. ἐν τῇ παρούσῃ περιόδῳ οὐδὲ ψευδώνυμον Ἕλληνα εὗρε θιασώτην, ἀλλὰ, κατά τινα κυπριακὴν παροιμίαν λέγουσαν "ὁ ὑπὸ τοῦ χειμάρρου παρασυρόμενος δράττεται πρὸς σωτηρίαν του καὶ βάτου," κατέφυγεν εἰς Γαλλίδα γυνηθεῖσαν ἐν Κύπρῳ [ἀλλ'] ἔχουσαν σύζυγον Ἄγγλον... ἧς οἱ ὀλίγον ἐπαινετικοὶ λόγοι δὲν τιμῶσι σεφατολὸ τὴν ἀγγλικὴν διοίκησιν, διότι πρὸς τὴν αἰσχροτέραν ἐκφρᾶν τῆς τουρκικῆς παραλυσίας γίνεται ἡ ἀντιπαραβολή. ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ Α. Ἐξ. εὑρεθεῖσα νὰ κάθῃ ὀλίγον τὸ πρόσωπον ἀ[illegible] δείου ἀπειλόγου, ὅστις, ὑποβοηθοῦν τὴν ἀδύνατον εὐφυολογίαν του, διαμαρτύρεται γελῶν πρῶτος διὰ νὰ ἀποστάσῃ τὸν γέλωτα ἢ τὸν [illegible] [illegible] Ἀρκεῖ ἡ Α. Ἐξ. ἐς [illegible] ἐν Λάρνακι ἢ ἀπανῇ αὐτὸ θ ἡμερίδα τοῦτων". [τί σημαίνουσι ταῦτα, ἀγνοοῦμεν πλέον ἐντελῶς].

Δι' ἡμᾶς οἱ λόγοι τῆς ἐν Τριχώμῳ Κυρίας οὐδὲν ἄλλο τὸ συγκινοῦν ἔχουσιν, εἰμὴ ὅτι καταλαμβάνομεν ἐκ τῶν λόγων ὅτι δὲν ἐλησμόνησεν εἰσέτι τὸν πρῶτον σύζυγόν της, ὃν ἀφήρπασεν ἡ χολέρα, ἢ ὅτι ἀγαπᾷ ἐπίσης πολὺ τὸν νῦν σύζυγόν της, ὃν ἡ ἀγγλικὴ κατοχὴ μεγάλως ὠφέλησεν ἐν δυσὶ περισάσεσιν· ἄλλως τε τί ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ἡ ξενίζουσα τὸν Σὶρ Βιδδῶλφ Κυρία; βεβαίως δὲν ἐπιτρέπετο εὐτῇ, ἐρωτηθείσῃ ἐπὶ τοιούτου θέματος, νὰ ἀριθμήσῃ τὰ οἰκτρὰ σφάλματα τῆς διοικήσεώς του, ἤκισα δὲ νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι εἶναι χείρων τῆς τοῦ Βεϊσῆ πασᾶ.

[ἕπεται συνέχεια)

Ὁ "Νεολόγος" λόγον ποιούμενος ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ περὶ τῶν ἐν τῇ "Κυανῇ βίβλῳ" περὶ Κύπρου ἐγγράφων, περαίνει ὡς ἑξῆς.

"Ἐν γένει ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν 103 τούτων ἐγγράφων τῆς Κυανῆς βίβλου τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ διοίκησιν τῆς νήσου Κύπρου ἐξάγεται συνημμένη καταφορὰ καὶ μῖσος τοῦ ἁρμοστοῦ Βίδωλφ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι κατὰ τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν κατοίκων τῆς νήσου, ἣν ἐτάχθη νὰ διοικήσῃ ἐν πνεύματι ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης. Ἀπέναντι τοῦ συνημμένου τούτου, μίσους καὶ τῆς ἀπιστρέψεως πρὸς σᾶν ὅ, τι ἑλληνικόν, ἅπασαι αἱ ἐκ Λονδίνου διαβιβαζόμεναι ὁδηγίαι καταμαῦται, ἐγκαταλείπονται ἀπεκτλεκτοι καὶ ἀποστρέφονται ἐν τῇ ἐπιλέσει. Ἀπορον εἶναι πῶς ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις, ἥτις μαθεῖ τὰ κλεψίματα τοῦ ἁρμοστοῦ καὶ γνώσκει ὅτι διαιρεῖς μεταῖν τὰ τέσσαρα πέμπτα τῶν κατοίκων, οἷς ἀνάγκη νὰ διοικήσῃ καὶ μισοῦμενος διότι καὶ οἱ Κύπριοι

ΚΥΠΡΟΣ

τῇ ἀνταποδίδωσι τὰ ἴσα, ὑπὸ τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν [illegible]τοίκων, εἶναι οὐχὶ ἁρμοσὴς, ἀλ[illegible] ὅ[illegible]ως ἀναρμόδιος διὰ τὴν Θ[illegible]ν, ἢ κατέχει, πῶς λέγ[illegible]μεν, [illegible] ἀγγλικὴ κυβέρνησις δὲν ἀνακαλεῖ τὸν ὑπάλληλον τοῦτον καὶ δὲν τὸν ἀποστέλλει εἰς τὰς Ἰνδίας, ἔνθα δύναται νὰ παραδοθῇ ἀνετώτερον εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἐκφυλισμοῦ λαῶν, τῶν φυτειῶν εὐκαλύπτου καὶ ἔνθα δὲν ὑπάρχει οὔτε ὄνομα "Ἕλλην" ὅπως οὖν ἀόριστον καὶ δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ παρανοήσεις, οὔτε ἑλληνικὰ φρονήματα καὶ ἑλληνικὴ παιδεία πρὸς ἐξευτελισμὸν καὶ ἐκρίζωσιν; Περὶ τῶν τελικῶν προθέσεων τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς νήσου ταύτης οὐδεμία θετικὴ διακήρυξις ἐν τῇ Κυανῇ βίβλῳ ἀπαντᾷ, ἀλλ' ἐν γένει ἐν ταῖς διακοινώσεσι τοῦ Λόρδου Κίμβερλεῦ ἐπικρατεῖ ὕφος τι ἐπαρκῶς ὑπεμφαῖνον ὅτι ἡ ἀγγλικὴ κυβίρνησις ἡγεῖται προσωρινὴν τὴν ἐν Κύπρῳ θέσιν αὐτῆς. Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἀποικιῶν ἐπανειλημμένως γράφει ὅτι "ἀναλογιζόμενος τὴν ἐν τῇ νήσῳ θέσιν ἡμῶν δὲν δύναμαι νὰ ἐπιτρέψω μέτρα ἀπαιτοῦντα χρόνον μακρόν." Ἐκ τῆς φράσεως ταύτης ἐξάγει τις ὅ τι μετ' οὐ πολὺ, τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Κοινοβουλίου διεκηρύχθη, ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις θὰ λάβῃ ὁρισικήν τινα ἀπόφασιν περὶ τῆς τελικῆς τύχης τῆς νήσου ταύτης. Ὁ ἐκ Λονδίνου ἀνταποκριτὴς τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κολωνίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου γράφει ὅτι "τὸ ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον τὴν κατηραμένην κληρονομίαν ἐπιθυμεῖ ν' ἀποτινάξῃ, ἀλλ' ἡ ἀπόδοσις τῆς νήσου τῇ Τουρκίᾳ ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ κ. Γλάδωνος· ἡ παραχώρησις αὐτῆς τῇ Ἑλλάδι εἶναι ἄωρος ἔτι καὶ ἡ σιγμὴ οὐχὶ κατάλληλος· ἐπὶ τοῦ παρόντος λοιπὸν ὑπομονὴ, ἀλλ' ἄνευ εὐκαλύπτου".

Τὴν 16 λήγοντος ἠτυχήσαμεν νὰ παρευρεθῶμεν μετά τινων συμπολιτῶν ἡμῶν καὶ τοῦ πρό τινων ἡμερῶν εὑρισκομένου ἐνταῦθα ἀξιοτίμου κ. Λ. Γρούτα, μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν Αἰγύπτῳ "Κυπριακῆς Ἀδελφότητος", εἰς τὰς ἐξετάσεις τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Σχολῆς Ὁμόδους ἥτις λίαν ἐπαξίως ἀπὸ ἑνὸς ἔτους διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἱκανωτάτου δημοδιδασκάλου κ. Κωνστ. Ν. Τοφαρίδου. Τῶν ἐξετάσεων προηγήθη ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ, ἐξεφωνήθη δὲ μετὰ ταύτην λογίδριόν τι λίαν κατάλληλον τῇ περ[illegible]ίᾳ τοῦ διδασκάλου, [illegible] ἐγέ[illegible] τὸ Ζω[illegible] ζητωκραυγῆς ὑπὲ[illegible] τῶν βα[illegible]λέων [illegible] Ἑλ[illegible] τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Ἀγγλικοῦ ἔθνους καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου Γλάδστωνος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων ὑπῆρξε λίαν εὐάρεστον καίτοι ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας μικρὸς καὶ οἱ μαθηταὶ δὲν ἐφοίτων τακτικῶς ἕνεκεν τῆς ὀλεθρίας συνηθείας τῶν χωρικῶν τοῦ νὰ ἀπασχολῶσι τὰ μαθητευόμενα τέκνα καὶ εἰς γεωργικὰς ἐργασίας μὴ ἀναλογιζόμενοι ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου μεγάλως ζημιοῦσιν αὐτά. Εἰς τὴν Σχολὴν φοιτῶσιν 67 μαθηταὶ ἐν οἷς 12 κοράσια. Ἡ συντήρησις τῆς Σχολῆς γίνεται διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν γονέων καὶ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ Σταυροῦ, δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι καὶ ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης Πάφου θέλει παραχωρήσῃ διὰ τὴν Σχολὴν τὸ ὡς κανονικὸν ἐκ τῆς ἐκκλησίας λαμβανόμενον παρ' αὐτοῦ ποσὸν ἐνθαρρύνων τὸν ζῆλον καὶ τὴν πρὸς τὰ γράμματα μεγάλην ἔφεσιν τῆς φιλαπροόδου μὲν πλὴν πτωχῆς κωμοπόλεως, ἥτις εἶναι καὶ ἡ γενέτειρα τῆς Α. Π.

Καὶ αἱ τῆς Σχολῆς Ὁρᾶς, τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ φιλοπάτριδος κ. Εὐθ. Ὁράτου συντηρουμένης, ἐξετάσεις ἀπέβησαν λίαν εὐάρεσοι, ὡς παρ' εἰδήμονος παρευθέντος ἐν αὐταῖς μανθάνομεν, ὁ σπανίας ἱκανότητος δημοδιδάσκαλος κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος κατώρθωσε πέρυσι διὰ δεκαμήνου μόνον διδασκαλίας ν' ἀποστείλῃ μαθητὰς εἰς Λεμησσὸν καταταχθέντας εἰς τὴν β' τάξιν τοῦ σχολαρχείου καὶ ἐφέτος δὲ ἔχει ν' ἀποστείλῃ τοιούτους.

Τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον ἄρχεται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἡ ἔκδοσις καὶ ἑτέρας ἑβδομαδιαίας ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον "Cyprus Herald" (Κῆρυξ τῆς Κύπρου). Ἡ ἐφημερὶς αὕτη θέλει ἐκδίδεσθαι ὑπὸ τῶν κκ. Rees καὶ Williamson, ἀγγλισὶ καὶ ἑλληνισί.

Ἐπεδόθη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἡ ἑξῆς ἀγγελία, ἣς τὴν ἀναγνωσιν καὶ μελέτην συνιστῶμεν τοῖς συμπολίταις ἡμῶν, οἵτινες ἐν τῇ χαρᾷ στηριζόμενοι αὐτοὺς φιλομουσίᾳ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλουσι

φροντίσει περὶ σχηματισμοῦ νέας ἐφορίας ἵνα μετὰ τὸ Σεπτέμβριος εὖ ἔχῃ κλπ. τὰ τὰ παιδευτήρια πρό[illegible]εως [illegible]ῶν κα[illegible]ήματα.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Ἡ Ἐφορία τῶν Σχολείων προσκαλέσασα κατὰ τὰ νενομισμένα ὅπως ἐν συνελεύσει τῶν συνδρομητῶν καὶ συντελεστῶν τῶν Σχολείων, δώσῃ λόγον τῶν ἐντὸς τοῦ ἤδη λήξαντος σχολικοῦ ἔτους πεπραγμένων, συνῆλθεν ἐπὶ τούτῳ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀλληλοδιδακτικοῦ Σχολείου σήμερον τὴν 16ην Αὐγούστου 1881 ἀλλὰ δυσυχῶς δὲν συνῆλθεν ἡ ἀπαιτουμένη Κατὰ συνέπειαν οἱ τέως ἐφοροὶ θεωροῦνται ἀπῳχημένοι πάσης ἐνεργείας.

Διὸ ἅς φροντίσωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὅπως συνέλθωσι πρὸς τὸ ἐν τῷ Ὑσολογισμῷ [illegible] Ἐφορίας μελλοῦσαν [illegible] ἐφορεύσῃ [illegible] πάντες.

Ἐν Λεμησσῷ τῇ 16 Αὐγούστου 1881

Ἐκ τῆς Ἐφορίας τῶν Σχολείων.

Ἡ δημοσίευσις τῶν ἐγγράφων περὶ Κύπρου παρέσχε τὸ εὐδόσιμον εἰς τὰς ἐν Λονδίνῳ ἐφημερίδας νὰ πραγματευθῶσι πάλιν τὸ κυπριακὸν ζήτημα καὶ νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ ἀπαλλαγῇ μετὰ τοῦ πολὺ τοῦ ἰδιωτικοῦ φορτίου, ὅ[illegible] ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτῆς ἡ [illegible] πολιτικὴ τοῦ Βήκονσφηλδ καὶ τοῦ Σαλισβουρύ. Ὁ ἀγγλικὸς τύπος μιᾷ σχεδὸν φωνῇ ὁμολογεῖ ὅτι ἡ Κύπρος εἶναι πρὸς τὴν Μ. Βρετανίαν ὅλως ἄχρηστον καὶ ἀνωφελὲς κτῆμα, ὅπερ καθίσταται ἐτῶν καὶ λίαν ὀχληρὸν ἕνεκα τῶν συνεπαγομένων ἀναλωμάτων Ὁ "Χρόνος" ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς Κύπρου ἀλλὰ δὲν λέγει σαφῶς τὸν [illegible] δεῖν [illegible] διὰ προσαρτήσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ διὰ ἀποκαταστάσεως ἐγχωρίου αὐτονομίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Εὐρώπης. Παρατηρεῖ ὅμως ὁ "Χρόνος" ὅτι ἡ Κύπρος δὲν πρέπει κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Πύλην, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡ Ἀγγλία ἀνεδέχετο πρὸς τοὺς Κυπρίους ἠθικὴν ὑποχρεώσεις, ἃς δὲν δύναται νῦν νὰ ἀθετήσῃ. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι πολλοὶ τῶν Ἀγγλῶν, ἐρεθιζόμενοι [illegible] Βιδδλφ, [illegible] ἀλλοιοστερεῖ τὸ ἐλληνικὸν αἴσθημα [illegible] τοῦτο [illegible] τῶν Κυπρίων [illegible] κρίσεις διὰ πᾶσα [illegible] ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως διαθλωσις θὰ [illegible] Μ. Βρετανίας, ἀλλ' οἱ Κύπριοι, σέβουσι [illegible] Ἀγγλίαν, ὡς πάντες οἱ Ἕλληνες, [illegible] ἡ ἐλληνικὴ [illegible] ἐν τῇ [illegible] Ἀγγλίας. [illegible] Κυπρίους [illegible] ἐν τῇ [illegible] ἐν τῇ [illegible] ἐν τῇ

σεωνδὲ πρέπει νὰ παραπονηθῇ κατ' ἐμοῦ ὡς ἀμοφοῦντος ἀβροφροσύνης, ἐὰν ἐν τῇ ἀναμφισβητήτῳ ἐξασκήσει τοῦ δικαιώματός μου κάμνω χρῆσιν αὐτοῦ. Τὸ περὶ ἀβροφροσύνης ζήτημα ἀποβλέπει τὴν Α. Ἐξ. τὴν Ἁρμοστὴν ὡς δῶτα ἀφορμὴν τῇ δημοσιεύσεως τοῦ ἐγγράφου τούτου καὶ θεωρήσαντα τρίωρον ἀποσπάσῃ ἐκ τῆς ἡρεμίας ἐκείνης ἐν ᾗ ἔπεσεν ἐν τῇ πολιτικῇ παλαίστρᾳ καὶ ἐν τῇ μέσῃ μάλιστα ἐμικροτάτης κοινωνίας, τὰ ὄνομα Κυρίας τινὸς ἤτις κατὰ τὰ φαινόμενα ἐδίωξεν αὐτόν. Τὸ ἔγγραφον οὗτο χρονολογεῖται 12 Ἀπρ. 1881 ἐν ᾧ τὸ ἀντικείμενον τῆς συνδιαλέξεως ἦν ἡ Α. Ἐξ. ἔσχε μετά τινος Ὑπηκόου Γαλλίδος γεννηθείσης ἐν Κύπρῳ καὶ ἀγαγούσης Σκώτου τινὸς ὅστις, δέδεμένη ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Κύπρῳ, ὥστε ἀναμφιβόλως νὰ ἦν ἡ "Γαλλὶς ὑπήκοος" γεννηθεῖσα ἐν Κύπρῳ καὶ ἀπαν' ρευθεῖσα δευτέρῳ γάμῳ μετὰ τοῦ Σκώτου δύναται πληρέστατα νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδίαν αὐτῆς γνώμην καθὼς ἴσως καὶ τὴν τοῦ ἀνδρός αὐτῆς.(1)

Ἔπρεπε, νομίζω, τοὐλάχιστον, πρὶν κάμῃ χρῆσιν τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ὁ σραστηγὸς Biddulph προτιθέμενος νὰ ἐπηρεάσῃ τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπουργεῖον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πολιτικῆς του, ὅτι δηλ. ὁ λαὸς ἐν σκάλῳ εὑρίσκεται εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν διοίκησιν, ὅπως αὕτη ἐλειτουργεῖτο ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὑπαλλήλων, ἔπρεπε λέγω νὰ ἐξακριβώσῃ πόσον πράγματικῶς δικαίωμα ἔχει ἡ πληροφορήσασα αὐτὸν Ὑπήκοος Γαλλὶς (sic) νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὰ αἰσθήματα τῶν ἐν τῇ Νήσῳ κατοίκων.

Κατὰ πρῶτον ἡ Α. Ἐξ. ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ πληροφορήσασα αὐτὸν ἀνήκει εἰς τὸ δόγμα τῶν Καθολικῶν, δεύτερον ὅτι εἶναι μία ἐκ τῶν ὀλιγαρίθμων ἴσως ἐν μέσῳ πληθυσμοῦ ἀριθμοῦντος ἀπὸ ἄνω τῶν 150,000 τοῦ Ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος, καὶ τρίτον ὅτι πᾶς τις ἐδικαιοῦτο νὰ πιστεύῃ ὅτι μετὰ τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ μακροχρόνιον διαμονήν του ἡ Α. Ἐξ. ὁ Ἁρμοστὴς ἠθελε γνωρίζει τοὐλάχιστον τὴν σχετικὴν θέσιν τῶν ὑπὸ τὰς Capitulations ζώντων ὑπηκόων καὶ τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἄτερ ἀποτελεῖ τοὺς κοινῇ αὐτὸ ἐγχωρίους Κυπρίους. Ἐπὶ τῇ ὑποψίᾳ ὅτι ἡ ἐν Λάρνακι λαὸς ἀποκαλεῖ τοὺς καλουμένους ξένους ἐν αὐτῷ κοινῇ ἐν τῇ ὁλομελείᾳ καὶ ἡ πληροφορήσασα τὴν Α. Ἐξ. εἰς αὐτὸ τὸ σωματεῖον ἀνήκει ἐπερ ἀπρτελεῖ ἐν τοῖς ὀθωμανικοῖς κτήσεσι τὸ κράτος ἐν καιρῷ τὸ διατελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν προλεγομένων Capitulations. Δικαίως δίδομαι καὶ ἐπιστεύω ὅτι γράψας ἅπαξ δὲν ἔπρεπε ἐν Τουρκίᾳ τῇ ἀναλογίᾳ τῆς ἐκτάκτου καὶ ἀνωμάλου καταστάσεως ἐν ᾗ διατελοῦσιν οἱ ὑποτεταγμένοι αὐτοῦ Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς συνοικοῦντας Χριστιανοὺς. Πῶς γὰρ ὁ ἐν Ἀνατολῇ πρόξενος δύναται νὰ ἐκφράσῃ ἐμὲ

(1) Ε. Μ. Βρισκόμενος ἐβεβαιώθην μετὰ θετικότητος ὅτι ἡ Γαλλὶς ἦν ἀκόμη ὄχι μόνον εὑρίσκετο ἀλλὰ ἀπαλλοτριωμένη ἐν τῇ μεγάλῃ κατανομῇ τῶν ἐθνικῶν ἐκείνου τοῦ ἐν τῇ Νήσῳ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐπικρατοῦντος ἀγγλικοῦ ὑπήκοος Ἀγγλίας.

σως τὶ ἐννοῶ. Ὁ καταλληλότερος παραλληλισμὸς, ὃν δύναμαι νὰ ἔχω ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς πληροφορήσασης τὴν Α. Ἐ. Ὑπηκόου Γαλλίδος μετὰ τῶν ἐγχωρίων Κυπρίων, εἶναι ὁμοία τῆς θέσεως Νορμανδοῦ τινος ὀλίγον μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀγγλίας, ἐπιχειρίζομένου νὰ ὁμιλήσῃ ἐν ὀνόματι τῶν Σαξώνων ὡς δῆθεν ἀντιπροσωπεύων αὐτοὺς, ἐνῷ συγχρόνως ἐπὶ πολὺ ἀπεκάλει ἑαυτὸν Ἄγγλον, καὶ φαίνεται μοι ὅτι ἡ Α. Ἐξοχ. κακῶς πληροφορηθεῖσα ἴσως ἢ ἐν ἀγνοίᾳ ἔκαμε χρῆσιν τῆς λέξεως Κυπρίου ἐν τῇ ἀπολύτῳ αὐτῆς σημασίᾳ πρὸς ἀπόπλανησιν.

Ἐν ἄλλοις διακοινώσεσιν ἡ Α. Ἐξοχ. ἀνοφέρει πάν ὅτι πιστεύει ὅτι ἠθέλησαν νὰ ἦνε ἡ φωνὴ "τῶν ἐν τῇ Νήσῳ Ἐντίμων Ἐμπόρων" ἐπὶ ζητημάτων τινῶν. Τὸ κρίμα ὅτι ἡ Α. Ἐξοχ. δὲν ἐπροσπάθησε νὰ λάβῃ αὐτὴν πρὶν ἀποστείλῃ τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος διακοίνωσιν τῆς 12 Ἀπριλίου 1881. Τὸ πόνον ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι κάμνει τὸ δημόσιον νὰ πιστεύῃ ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ μένουν εὐχαριστημένοι οἱ Κύπριοι ἐν συνόλῳ ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν διοίκησιν, ἡ Α. Ἐ. θεωρεῖ ἑαυτὸν εὐτυχέστατον ὁσάκις δύναται νὰ εὑρίσκῃ τὴν ἐλαχίστην παρηγορίαν πρὸς ἀνακούφισιν ἴσως πιθανῆς τύφλως συνειδότος διὰ τὰς ἀποτυχίας του. Ἡ ἐλαχίστη δὲ αὕτη παρηγορία σύγκειται εἰς τὴν γνώμην Κυρίας τινὸς ἀνηκούσης εἰς τὴν ἀπειροστὴν μειονοψηφίαν, ξένης κατὰ τὴν θρησκείαν καὶ ξένης κατὰ τὰ αἰσθήματα, διαπελεύσης μέχρι πρὸ μικροῦ ὑπὸ ἐξαιρετικοῦ νόμους καὶ οὐδὲ ὑπαγομένης κάν εἰς τὴν αὐτὴν δικαιοδοσίαν μετ' αὐτῶν! Ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς Κυπρίους. Φαίνεται μοι μάλιστα ὡς νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ὁ Ἁρμοστὴς ὑπερευχαριστημένον διὰ τὰ ἐλάχιστα ψυχῶν τὰ προσφερόμενα αὐτῷ χάριν δωρεᾶς. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι ὅλως ἀνάρμοδιος καὶ αὐτοχής. Θὰ ἠμπορεῖ μᾶλλον νὰ παραβληθῇ πρὸς ἀπόφασιν ἣν ἔλαβεν ἄν τις ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἁρμοστοῦ ἐπὶ τῶν ἰδίων γράψας τὰ ἴδια ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιστρέφει λεχθέντα παρὰ τινος Κυρίας ὡς ἐπίσημον διακοίνωσιν καὶ δημοσιεύθεντα ἤδη.

Περαίνων ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὅτι οὐδὲ μνείαν περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἠθελον κάμει, ἐὰν ὁ σραστηγὸς Βιδδοῦλφ δὲν ἐθεώρει αὐτὴν ἄξιαν ἀποκαταθεῖ ἀπεικείμενον σπουδαίου διπλωματικοῦ ἐγγράφου. Οὐ μὴν ἐξηγέρθη ἐπίκρισις κατὰ τῆς γραφείσης τῆς Α. Ἐξ. Οὐδὲ μίαν ἄρα ἐξηρίσθη θέλουσι ἔχει αἱ διακοινώσεις τοῦ ἢ εἶναι πεπρωμένον ὅπως ὦσι "αὐτοῖς πληρεῖς κακῆς πίστεως καὶ βαθέων χρωματισμῶν ὅστε διὰ νὰ κρίνωσιν ἀναγνώσται δημοσιεύω παρὰ πόδας τὸ ἀπόσπασμα αὐτῆς.

ἔχω τὴν τιμὴν

Ὁ πολὺ ἐπιστάμενος
Ὁ Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Ἁρμοστοῦ πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἀποικιῶν Ὑπουργόν.

Λευκωσία 12 Ἀπριλ. 1881.

"Ἐσχάτως ἐγνώσθη ἐφ' ἑορτασμοῦ [illegible] Κύπρου [illegible] Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐν τῇ μεγάλῃ [illegible] ἡ Ἀγγλία. Ἡ αὐ-

σεως τὶ ἐννοῶ. Ὁ καταλληλότερος παραλληλισμὸς, ὃν δύναμαι νὰ ἔχω ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς πληροφορήσασης τὴν Α. Ἐ. Ὑπηκόου Γαλλίδος μετὰ τῶν ἐγχωρίων Κυπρίων, εἶναι ὁμοία τῆς θέσεως Νορμανδοῦ τινος ὀλίγον μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀγγλίας, ἐπιχειριζομένου νὰ ὁμιλήσῃ ἐν ὀνόματι τῶν Σαξώνων ὡς δῆθεν ἀντιπροσωπεύων αὐτοὺς, ἐνῷ συγχρόνως ἐπὶ πολὺ ἀπεκάλει ἑαυτὸν Ἄγγλον, καὶ φαίνεται μοι ὅτι ἡ Α. Ἐξοχ. κακῶς πληροφορηθεῖσα ἴσως ἢ ἐν ἀγνοίᾳ ἔκαμε χρῆσιν τῆς λέξεως Κυπρίου ἐν τῇ ἀπολύτῳ αὐτῆς σημασίᾳ πρὸς ἀπόπλανησιν.

Ἐν ἄλλοις διακοινώσεσιν ἡ Α. Ἐξοχ. ἀνοφέρει πάν ὅτι πιστεύει ὅτι ἠθέλησαν νὰ ἦνε ἡ φωνὴ "τῶν ἐν τῇ Νήσῳ Ἐντίμων Ἐμπόρων" ἐπὶ ζητημάτων τινῶν. Τὸ κρίμα ὅτι ἡ Α. Ἐξοχ. δὲν ἐπροσπάθησε νὰ λάβῃ αὐτὴν πρὶν ἀποστείλῃ τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος διακοίνωσιν τῆς 12 Ἀπριλίου 1881. Τὸ πόνον ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι κάμνει τὸ δημόσιον νὰ πιστεύῃ ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ μένουν εὐχαριστημένοι οἱ Κύπριοι ἐν συνόλῳ ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν διοίκησιν, ἡ Α. Ἐ. θεωρεῖ ἑαυτὸν εὐτυχέστατον ὁσάκις δύναται νὰ εὑρίσκῃ τὴν ἐλαχίστην παρηγορίαν πρὸς ἀνακούφισιν ἴσως πιθανῆς τύφλως συνειδότος διὰ τὰς ἀποτυχίας του. Ἡ ἐλαχίστη δὲ αὕτη παρηγορία σύγκειται εἰς τὴν γνώμην Κυρίας τινὸς ἀνηκούσης εἰς τὴν ἀπειροστὴν μειονοψηφίαν, ξένης κατὰ τὴν θρησκείαν καὶ ξένης κατὰ τὰ αἰσθήματα, διαπελεύσης μέχρι πρὸ μικροῦ ὑπὸ ἐξαιρετικοῦ νόμους καὶ οὐδὲ ὑπαγομένης κάν εἰς τὴν αὐτὴν δικαιοδοσίαν μετ' αὐτῶν! Ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς Κυπρίους. Φαίνεται μοι μάλιστα ὡς νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ὁ Ἁρμοστὴς ὑπερευχαριστημένον διὰ τὰ ἐλάχιστα ψυχῶν τὰ προσφερόμενα αὐτῷ χάριν δωρεᾶς. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι ὅλως ἀνάρμοδιος καὶ αὐτοχής. Θὰ ἠμπορεῖ μᾶλλον νὰ παραβληθῇ πρὸς ἀπόφασιν ἣν ἔλαβεν ἄν τις ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἁρμοστοῦ ἐπὶ τῶν ἰδίων γράψας τὰ ἴδια ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιστρέφει λεχθέντα παρὰ τινος Κυρίας ὡς ἐπίσημον διακοίνωσιν καὶ δημοσιεύθεντα ἤδη.

Περαίνων ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω ὅτι οὐδὲ μνείαν περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἠθελον κάμει, ἐὰν ὁ σραστηγὸς Βιδδοῦλφ δὲν ἐθεώρει αὐτὴν ἄξιαν ἀποκαταθεῖ ἀπεικείμενον σπουδαίου διπλωματικοῦ ἐγγράφου. Οὐ μὴν ἐξηγέρθη ἐπίκρισις κατὰ τῆς γραφείσης τῆς Α. Ἐξ. Οὐδὲ μίαν ἄρα ἐξηρίσθη θέλουσι ἔχει αἱ διακοινώσεις τοῦ ἢ εἶναι πεπρωμένον ὅπως ὦσι "αὐτοῖς πληρεῖς κακῆς πίστεως καὶ βαθέων χρωματισμῶν ὅστε διὰ νὰ κρίνωσιν ἀναγνώσται δημοσιεύω παρὰ πόδας τὸ ἀπόσπασμα αὐτῆς.

ἔχω τὴν τιμὴν

Ὁ πολὺ ἐπιστάμενος
Ὁ Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Ἁρμοστοῦ πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἀποικιῶν Ὑπουργόν.

Λευκωσία 12 Ἀπριλ. 1881.

"Ἐσχάτως ἐγνώσθη ἐφ' ἑορτασμοῦ [illegible] Κύπρου [illegible] Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐν τῇ μεγάλῃ [illegible] ἡ Ἀγγλία. Ἡ αὐ-

ζυγος αὐτοῦ Γαλλὶς ὑπήκοος γεννηθεῖσα ἐν Κύπρῳ εἶναι κάτοχος ἐκτεταμένης κτηματικῆς περιουσίας καὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της γνωρίζει καλῶς τὸν λαόν. Ἡ Κυρία αὕτη ζωηροτάτην μοι ἔκαμε περιγραφὴν τῆς Νήσου, καθ' ὃ κεκτημένη πεῖραν τῶν τελευταίων 20 ἐτῶν. Μοὶ εἶπεν ὅτι μέχρι τοῦ 1865 ὅτε ἐνέκυψεν ἡ χολέρα, ἡ Κύπρος ἦτο πάντοτε εὐδαίμων καὶ πολλοὶ ξένοι κτηματίαι διέμενον ἐν τῇ Νήσῳ. Κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ὅμως, οἱ πλεῖστοι τῶν ξένων ἀπέθανον ἢ ἔφυγον, οὐδεμιᾶς οἰκογενείας ἐξαιρεθείσης ἐκ τῆς ἐπαράτου φορολογίας τῆς χολέρας, καὶ ἔκτοτε ἡ εὐδαιμονία τῆς Νήσου ἤρξατο ἐλαττουμένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἀνομβρίαι καὶ ἀκρίδες διεδέχοντο ἄλληλα ἡ γῆ ἔμενεν ἀκαλλιέργητος οἱ χωρικοὶ κατεχρεώθησαν, καὶ μ' ὅλον ὅτι δύο καλαὶ εἰσοδείαι, αἱ τοῦ 1874 καὶ 1875 ἔδειξαν σημεῖα ἀναφαινομένων καλῶν βλέψεων διὰ τὸ μέλλον, πάλιν ὅμως ἐπανήλθομεν εἰς τοὺς κακοὺς χρόνους, εἰς τὸν πόλεμον καὶ εἰς ἐκτάκτους φορολογίας, συνοδευόμενα ταῦτα πάντα διὰ ὑποτιμωμένου χαρτονομίσματος. Κατὰ τὸ 1878 ἐφαίνετο ὅτι περιήλθομεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τῆς καταστροφῆς μας. Μεταδίδω Ὑμῖν, Κύριε Ὑπουργέ, αὐτολεξεὶ ὅσα ἡ Κυρία αὕτη μοι ἀφηγήθη.

"Ὁ λαὸς κατωπιέσθη καὶ ἀπεθαρρύνθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον ἀδύνατον νὰ φανταασθῇ τις. Ἀπελπιστικὴ πενία καὶ καταστροφὴ ἔκρουε τὰς θύρας τῶν χωρικῶν. Ἀπεριγράπτος ἦτο ἡ κατάστασις των. Ἡ Ἀγγλικὴ κάτοχη ὡς ἀκτὶς Ἡλίου ἀνεζωογόνησεν αὐτούς. Ἐὰν οἱ Ἄγγλοι δὲν ἤρχοντο κατὰ τὸ 1878, ἀγνοῶ τῇ ἀληθείᾳ τί ἤθελεν ἀπογίνῃ ὁ λαός. Ἔκτοτε ἡ κατάστασις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐβελτιώθη καὶ ὁ λαὸς ἤδη εὐτυχεῖ. Εἶναι εὐχαριστημένος ἐκ τῆς διοικήσεως, εὐχαριστημένος ἐκ τῶν φόρων, εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ τρόπου κοθ' ὃν διαπέμεται ἡ δικαιοσύνη. Μὴ πιστεύετε, ὅτι οἱ ἐν Λάρνακι λέγουσιν. Εἶναι πρὸ πάντων ξένοι οὐδὲν περὶ χωρικῶν γνωρίζοντες, καὶ οὐδεμίαν ἔχοντες συμπάθειαν πρὸς αὐτούς. ὁ θεὸς νὰ μὴ δώσῃ ὅπως ἀφήσωσί ποτε τὴν Κύπρον οἱ Ἄγγλοι. Ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τοὺς Τούρκους, καταστρεφόμεθα. Ἐπίσης κακὸν εἶναι ἐὰν παραδοθῶμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐὰν οἱ Ἄγγλοι μας ἀφήσωσι, θὰ δυθισθῶμεν πάλιν εἰς ἀπελπισίαν."

Αἱ λέξεις αὗται Κύριε Ὑπουργὲ σθενῶς τωσ μόνον ἐκφράζουσι τὴν ὑπόνοιαν ἣν προὐξένησέ μοι ἀπομάκρυνσις ἐντόνος καὶ ἐμβριθὴς τρόπος τῆς διδούσης μαρτυρίας ἀλληλοφορίας ταύτας. Ἡ Κυρία αὕτη δίδει μέρος ἑκάστου ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ κτήματι αὐτῆς οἰκίᾳ ἐν Λάρνακι."

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ζητοῦνται ὀκτὼ διδάσκαλοι διατηνέπαρχίαν Λεμεσοῦ. Οἱ βουλόμενοι καὶ δυνάμενοι νὰ διδάξωσιν, ἀποταθήτωσαν πρὸς τὸν ἐνταῦθα Ἑλλ. Σύλλογον Ἰσότητα ἢ πρὸς τὴν Σύνταξιν τῆς Ἀληθείας διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 20/10 Σεπτεμ. 1881.

Ἐν ΛΕΥΚΩΣΙΑι 25]6 Σεπτεμ. 1881.

Τῇ 16]28 λήξαντος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου χάριν τῶν ἐκεῖ συγγενῶν του, μετέβη, ὁ ἐνάρετος, εἰλικρινέστατος καὶ ἐντιμότατος πολίτης Χριστ. Π. Οἰκονομίδης, γόνος τοῦ ἀειμνήστου Πέτρου Οἰκονομίδου τοῦ κορατομηθέντος κατὰ τὸ 1821, ἄγων τὸ 68ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐγκαταλείψας τεθλιμμένας καὶ ἀπαρηγορήτους προσφιλεῖς σύζυγον καὶ θυγατέρας.

Ὁ μακαρίτης ἐπὶ 40 σχεδὸν ἔτη μετ' ἀπαραδειγματίστου αὐταπαρνήσεως καὶ φιλοπατρίας τὴν τε προκάτοχον Κυβέρνησιν καὶ τὴν ἐνεστῶσαν ὑπηρέτησε, καὶ ὡς σύμβουλος τοῦ Δικαστηρίου τ τ ε μ ι ζ καὶ ἐσχάτως ὡς σύμβουλος τοῦ Νομοθετικοῦ συμβουλίου, εἰς ἀμοιβὴν δὲ τῶν πιστῶν ὑπηρεσιῶν του ἐτιμήθη παρὰ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Γ'. βαθμοῦ "Καπουτζήπασῆ". Πρὸς δὲ τὰ διάφορα τῆς πόλεως Λευκωσίας κοινὰ καταστήματα διαφοροτρόπως ὠφέλησε, διὸ καὶ προσείλκυσε τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην πάντων τῶν Κυπρίων καὶ τῶν γνωρισάντων αὐτὸν ξένων. Λυπηρὸν τῇ ἀληθείᾳ νὰ χάνωμεν ἄνδρας τῶν ὁποίων τὸ κενὸν δυσκόλως ἀναπληροῦται.

Γαῖαν ἔχοις ἐλαφρὰν ἀείμνηστε Ἄνερ.

Ἐν Λάρνακι τῇ 23 Αὐγούστου 1881.

Τὸ πόσιμον ὕδωρ τέλος διωχετεύθη εἰς Λάρνακα μ' ὕλας τὰς ὁποίας ἀπήντησε δυσκολίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργολάβου κ. Κωνσταντινίδου, ὅστις δὲν ἐφρόντισεν ἢ δὲν ἔλαβεν ἐγκαίρως τοὺς ἀπαιτουμένους πρὸς τοῦτο σωλῆνας.

Χαίρομεν ἐκ καρδίας ὅτι αἱ ἄοκνοι προσπάθειαι καὶ ἀκάματος ζῆλος τοῦ κ. Ἰωσήφ Χαππᾶς, προϊδρύου τοῦ νεροῦ, ἐστέφθησαν διὰ τοῦ δαφνίνου τῆς ἐπιτυχίας στεφάνου, ἡ δὲ μνήμη αὐτοῦ θέλει διαμένει ἀείποτε ἀκμαία καὶ ἀγήρως ἐν τῇ πενιχρᾷ βίβλῳ τῶν χρονικῶν τῆς πόλεως Λάρνακος.

Συνιστῶμεν εἰς τὴν προσοχὴν τῆς κεντρικῆς Διοικήσεως τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν ἑξῆς ἐπισολῶν. Τὰ ἐν αὐταῖς ἐξιστορούμενα οὐδεμίαν τιμὴν περιάπτουσιν αὐτῷ, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι θέλει περισείλῃ τὰ ἔκθεσμα ταῦτα.

Πιεδιοῦλας 14 Αὐγούστου 1881.

Λαμβάνω τὸν κάλαθον ἵνα χαιρετήσω ὀλίγας πυρὰς ἀφιρώσας περὶ ὧν συνέβησαν πρὸ δέκα ἡμερῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μυριανθούσης ὑπὸ τοῦ περιφήμου Ναΐμ ἐφένδη μουδίρου Λεύκας. τὰς ὁποίας παρακαλεῖσθε ὅπως καταχωρίσητε εἰς τὸ φύλλον τῆς ἀξιοτίμου ὑμῶν ἐφημερίδος. Ὁ Μουδίρης οὗτος, ἐπειδὴ ὁ διοικητὴς Λευκωσίας κ. Γόρδων περιῆλθέ τινα χωρία ἀναβαίνων διὰ Σολέας εἰς Ὄλυμπον καὶ καταβαίνων διὰ Μυριανθούσης, ἔλαβε τὴν καλωσύνην νὰ συνοδεύσῃ τὸν διοικητὴν εἰς τινα χωρία, ἔφερε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ μίαν ἀποφασὶν γενομένην βεβαίως ἐν Λεύκᾳ, καθ' ἣν ἐπιφορτισμένη γουρκιτὶ ἡ ἐλλιμπεί, ἡ ὁποία εἶχε καὶ περὶ τὰς 20 σφραγῖδας τουρκικὰς καὶ 2-3 ὑπογρα-

φὰς τῶν κατοίκων Λεύκας ὀθωμανῶν τε καὶ χριστιανῶν περὶ τῆς ἐπιταγῆς τῆς ἀκρίδος, ὅτι δῆθεν οἱ κάτοικοι εἶναι εὐχαριστημένοι καὶ διὰ αὐτὸ προσφέρουσι τὰς εὐχαριστήσεις των! Εἶναι δίκαιον, ἐρωτῶμεν, ὁ μουδίρης οὗτος, ὁ κατέχων θέσιν κυβερνητικὴν, νὰ περιφέρηται ἐν πλήρει μεγαμβρίᾳ καὶ νὰ ἀπατᾷ τὸν λαὸν νὰ συναθροίζῃ ὑπογραφὰς παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ; διότι ἂν καὶ τινες ὑπέγραψαν, ἔστωμαν τοῦτο κατ' ἀνάγκην, ἄλλοι μὲν ἐντρεπόμενοι αὐτὸν(!) ἄλλοι δὲ φοβούμενοι, οὐδεὶς δὲ ἐξ ἰδίας θελήσεως· εἴτε ἐξ ἰδίας εὐχαριστήσεως, ὡς εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου.

Περιποιοῦσι τιμὴν εἰς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν τοιαῦται πράξεις τῶν ὑπαλλήλων της καὶ τοιαῦτα ἄθεσμα μέσα;

Π.

Καλοπαναγιώτης 15)27 Αὐγούστ. 1881.

"Τῇ 25 λήξαντος Ἰουλίου εὑρισκόμην εἴς τι χωρίον τῆς ἐπαρχίας Τυλλιρίας ὅτι ζαπτιές τις πελλόμενος ὑπὸ τοῦ μουδίρου Λεύκας Ναὶμ ἐφένδη ἦλθε ζητῶν τὸν μουχτάρην καὶ ἀζάδες τοῦ χωρίου, ὅπως ὑπογράψωσιν ἔγγαρφόν τι ὅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ· ἐζήτησα τὸ ἔγγραφον, ὅπερ ἦτο εὐχαριστήριον ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν δῆθεν τοῦ καζᾶ Λεύκας διὰ τὰ μέτρα ἃ ἔλαβεν ἡ κυβέρνησις διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀκρίδος· ἰδοὺ δὲ τὰ ἀκριβὲς αὐτοῦ ἀντίγραφον, οὕτινος ἐτήρησα πιστῶς καὶ τὴν ὀρθογραφίαν.

Ἐξοχώτατε!

"Πρὸ χρόνων πάλιν ἐφάνη εἰς τὴν Νήσον μας τῶν ἐπιζήμιον θηρίων τῆς ἀκρίδος καὶ βλέπομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ θηρίον τοῦτον νὰ πολλαπλασιάζεται καὶ νὰ καταστρέφῃ ἀγροὺς καὶ ὁλόκληρα χωρία· μὲ εὐχαρίστησίν μας ὅμως ἤδομεν διαταγὴν καὶ κανονισμοὺς τοῦ Μ. Ἁρμοσοῦ τῆς Νήσου μας τῶν περὶ ἀκρίδος, ὁ μὲν πρότος κανονισμὸς φέρον ἡμερομηνίαν 30 Ἰουνίου καὶ ὁ ἕτερος 6 Ἰουλίου ὅθεν διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἔχομεν τὴν πεπίθησιν ὅτι τὸ ἐπιζήμιον τοῦτο θηρίον θὰ ἐξολοθρευθῇ. ὡς ἐκ τούτου λιπὸν ἐρχόμεθα διὰ τῆς ἀναφορᾶς μας ὅπως δόσομεν τὰ εὐχαριστήρια μας πρὸς τὴν Α. Μεγαλιότητα τὴν Βασίλισσα τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ πρὸς τὴν ἐν Κύπρῳ Κυβέρνησιν μας."

Λεύκα τ' 13)25—7—1881.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὅπερ ἐπὶ κεφαλῆς ἐφέρετο μὲ 34 σφραγῖδας ὀθωμανῶν τῆς Λεύκας, ἔφερε κατόπιν τὰς ὑπογραφὰς καὶ σφραγῖδας τῶν πλείστων χωρίων τοῦ καζᾶ Λεύκας.

Περ ἐμεῖνον μετὰ περιεργείας τὴν ἄφιξιν τῶν μελλόντων νὰ ὑπογράψωσι μετ' ὀλίγον παρουσιάσθησαν οἱ τε ἀζάδες καὶ μουχτάρης πάντες ἀγράμματοι μετὰ καὶ ἄλλων χωρικῶν. Παρουσιασθέντος δὲ αὐτοῖς τοῦ ἐγγράφου ἠρώτων τὸν ζαπτιὲν περί τίνος πράκειται· οὗτος δὲ ἀπήντησεν ὅτι εἶναι εὐχαριστήριος ἀναφορὰ πρὸς τὴν βασίλισσαν διότι ἔφυγε ἡ ἄκρις τῆς ἀκρίδος, προσθέτ ὅτι εἶχε διαταγὴν παρὰ τοῦ μουδίρου Λεύκας νὰ συμμαζεύσῃ τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ ἐκεῖνος νὰ ὑπαγαίνῃ εἰς Λεύκωσιαν!!

Ταῦτα ὥρκισαν ὅπως πείσωσιν αὐτοὺς νὰ ὑπογράψωσι καὶ κατὰ διαταγὴν των ἐγχωρίος τις γνωρίζων νὰ κακογράφῃ ὑπέγραψεν ἀζάδες καὶ μουχτάρην σφραγίσαντος τοῦ τελευταίου. Ὡς ἐπληροφορήθην καὶ εἰς τὰ ἄλλα τῆς Τυλλιρίας χωρία ὑπεγράφη τὸ ἔγγραφον μεταχειρισθέντος τοῦ ζαπτιὲ τὰς αὐτὰς φράσεις. Εἰς πολλὰ δὲ τούτων ὁ αὐτὸς μεταβαίνων καὶ μὴ εὑρίσκων τοὺς πρώτους χοντας, προσεκάλει οἱονδήποτε γνωρίζοντα νὰ γράφῃ, ὅστις ὑπέγραφε τοὺς ἀζάδες καὶ μουχτάρην· ἐπαντελείας δὲ ἀγναί φ τῶν, μετέβαινε δὲ κατόπιν εἰς τὸν κῆπον ἢ ὑπὸ τὰς συκᾶς, ὅπου ὑπεδείκνυον οἱ χωρικοὶ ὅτι εὑρίσκετο ὁ μουχτάρης ἵνα ἐπιθέτῃ τὴν σφραγῖδά του.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως, ὧν τὸ καθῆκον εἶναι ἄλλο ἢ νὰ συντάττωσιν εὐχαριστήρια ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν δῆθεν καὶ νὰ ἐπιβάλλωσιν αὐτὰ δι' ἀθεμίτων μέσων, νομίζοντες ὅτι διὰ χαμερποῦς κολακείας εὐχαριστοῦσι τοὺς ἀνωτέρους των καὶ στερεοῦσι τὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ διαμονήν των, γίνονται αἴτια οἰκαδεζατατῶνται ἡ τεδημοσία γνώμη ἐν Λονδίνῳ καὶ ἡ Κυβέρνησις, δίδοντες ἀφορμὴν τοῖς ἐν Κύπρῳ διοικοῦσιν νὰ ὑποστηρίζωσιν ὅτι ὁ Κυπριακὸς λαὸς εἶναι εὐχαριστημένος ἐν γένει ἐκ τῶν κυβερνητικῶν μέτρων καὶ ὅτι ὀλίγοι μόνον ἐκ τῶν πόλεων οἱ ἀποδοκιμάζοντες αὐτὰ καὶ δυσηρεστημένοι. Καὶ ὅμως πόσον τὸ ἐναντίον συμβαίνει! ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ἴδω κατόπιν πλείστους τῶν ὑπογραψάντων τὴν εὐχαριστήριον ἀναφορὰν καὶ σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι οὐδεὶς σχεδὸν ἐγνώριζεν ὅτι διὰ τοῦ ἐγγράφου, ὃ ὑπέγραψεν, ἐπεδοκίμαζε βαρεῖαν φορολογίαν. ὅτε δὲ τοῖς ἀνέπτυξα τοὺς διαφόρους φόρους, εἰς οὓς ὑπεβάλλοντο διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀκρίδος, ἔμενον πάντες ἀποροῦντες καὶ ἀπηύθυνον σχεδὸν πάντες τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν, "ἀφοῦ πρόκειται νὰ πληρώσωμεν τόσα πολλὰ χρήματα διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀκρίδος, πρὸς τί νὰ εὐχαριστῶμεν τὴν Κυβέρνησιν;"

Ἀληθὲς ὅτι ἐπάλησαν κανονισμοὶ περὶ ἀκρίδος εἰς τὰ χωρία ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐμεῖνον ἀνεπαφοι εἰς χεῖρας ἀγραμμάτου τινὸς μουχτάρη ἢ ἀζᾶ.

Ἄλλως τε ὁ μουδίρης Ναὶμ ἐφένδης ὢν δὲν ἠτυχήσα νὰ γνωρίσω προσωπικῶς φημίζεται λίαν ὡς φιλέκοικος κατὰ τῶν ἀντενεργούντων εἰς τὰ σχέδιατου ἐφεντικοῦ νοὸς ὅτ' ἂν θέλῃ νὰ ἐπιτελέσῃ τὰ σκοπεύματα τοῦ.

Ἐκ τῶν πάντα τὰ χωρία ἐφκεῖτο εἰς 3—4 ὑπογραφὰς ἀζάδων καὶ μουχτάρη ὡς πρεπὸν τῆς Λεύκας πρωτεύοντος 34 σφραγῖδες τοῦ μουδίρου κατορθώσας νὰ χαίρῃ πάντοτε δημοτικότητα μεταξὺ τῶν ὀθωμανῶν Λεύκας, ἵνα ἔχῃ αὐτοὺς βοηθοὺς τοὺς ἀναγκαίους ὀχεδίους.

Ὁ δυστυχὴς χωρικὸς βλέπων τὸ πλῆθος τῶν σφραγῖδων ἐφοβήθη ὅτι μὴ ἀν νὰ ἀρνηθῇ, ἀνοῖ εἰς τὰ λόγια τῶν ἀνωτέρων εἰς πολὺ νὰ τὸν ἐξαλλίσῃ. Ἐγὼ ἐπιθυμῶν νὰ ἀποφύγω τὴν ὑπὸ τοῦ μουδίρου ἀδικίαν νὰ ἀναπτύσσω αὐτοῖς τὸ βάρος τῶν φόρων γίνεται, ἀν ἀπόλυτα ἐκ τοῦ πράγματος νου μουχτάρη καλῶς γινώσκοντος τὸ φιλέκδικον τοῦ Ναὶμ ἐφένδη καὶ τὸ ὑφεντρετικὸν αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ τέλῃ πολλάκις μὲ ἐλεεινὰς προφάσεις εἰς πρώτην περίστασιν πάντα ἀντιπράττοντα εἰς Λευκωσίαν. Ἐκ πολλῶν τῆς ἐπαρχίας Λεύκας χωρίων διέβην ἤκουσα δὲ πλείστα παράπονα καὶ κατηγορίας κατὰ τοῦ μουδίρου Ναὶμ ἐφένδη, ἂν δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀνελάμβανε νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις, πείσομαι ὅτι θὰ ἀπεδεικνύετο ἐναργέστατα ὅτι ὀλίγην τιμὴν περιποιεῖ αὐτῇ τοιοῦτος ὑπάλληλος.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπληροφορήθην ὅτι ἡ Κυπριακὴ ἀδελφότης ὁριστικῶς ἀπεφάσισε τὸν ἰδίᾳ δαπάνῃ ἵδρυσιν καὶ διατήρησιν σχολείου εἰς τὸ χωρίον Πύργον Τυλλιρίας. Λίαν ἀξιέπαινος ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς ἀδελφότητος καὶ ἐπιτυχεστάτη ἐκλογὴ καθόσον φαίνεται ἐμελέτησεν ἐμβριθῶς τοὺς ὑπὲρ τοῦ μέρους τούτου συνηγοροῦντας λόγους, οὓς καὶ ἐγὼ, γνωρίσας πλησιόθεν τὴν ἐπαρχίαν, ἐπιδοκιμάζω. Μᾶλλον ἐπιτυχὲς θὰ ἦτο τὸ ἔργον ἂν ἐστέλλετο διδάσκαλος τιμιός τις καὶ ὑπαιδευτος κληρικὸς ὅστις νὰ δύνηται συγχρόνως νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὰ ἀπαλὰς τῶν στοιδαζόντων καρδίας τὴν πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ πατρίδα ἀγάπην.

Εἷς Λεμήσσιος.

ΚΕΡΥΝΕΙΑ 15)27 Αὐγούστου 1881.

Κύριε Συντάκτα τῆς "Ἀληθείας".

Τὴν παρελθοῦσαν τετάρτην 12)24 τοῦ σήμερον ἐπακριβῶς μεσάζοντος συνέβη ἐν ταύθα ἀστεῖόν τι ὅπερ σκοπὸν ἔχω ἐν ὀλίγοις νὰ ἀφηγηθῶ.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εὑρίσκονται ἐκ Χίου προσωρμισμένα εἰς τὸν λιμένα μας δύο πλοῖα πρὸς ἀγορὰν ξυλεμπορίων. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ οἱ κυβερνῆται τοῦ ἑνὸς ἔδηραν τὸν σκοῦλόν των, ἰδὼν αὐτοὺς ὁ διοικητὴς τοὺς προσεκάλεσεν ἀμέσως διά τινος κλητῆρος ἐξ ὧν ὁ μὲν εἷς κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἀπήχθη εἰς τὴν περίπου ὥραν εἰς τὸ φρούριον τὸν δὲ ἕτερον διέταξε πρὸς τιμωρίαν του νὰ ταθῇ ἀσκεπὴς εἰς τὸν ἥλιον· μετέπειτα δὲ προσελθοῦσα ἡ κυρία τοῦ διοικητοῦ ἐκ τοῦ μεγάρου της ἔδωκεν αὐτῷ ἱματίον ῥάπισμα πρὸς σωφρονισμόν του ἐπιπλήξασα ὅτι δέον τοῦ λοιπὸν νὰ μὴ κτυπᾷ τὸν σκύλλον του!! Περιττὴ βεβαίως πᾶσα ἐπὶ τούτοις παρατήρησις ἡμῶν· ἐφωνάξαμεν μόνον τὸν προσωχὴν τῶν ἀρμοδίων, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἀκούομεν ὅτι διοικητὴς ἢ ἄλλος ἀρχὴ ἐκαμέν τὸ τοιοῦτον, οἵτινες δι' ὅπου σκυλὶ ἢ πολλοὺς πολλάκις ἐπιτίθενται ἀνάρχως κατὰ τῶν χωρικῶν ὑβρίζοντες καὶ ἐγκαταπαίζοντες αὐτούς!!

Ἐν Κολοσσίῳ 15)30 Αὐγούστ. 1881.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην 12)24 τοῦ ἤδη λήγοντος ἐγένετο ἐνέρα ἀκρισις ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς Λεμησσοῦ συμβολαίου τοῦ μουδίρου Κολοσσίου, καθ' ἣν πρὸ δύο μηνῶν πρίνου συνέγραψεν ὁ γραμματεὺς συμβόλαιον Κολοσσίου αὐτὸν [illegible] ἀλλὰ [illegible] τὸν [illegible] τὸν [illegible] τὸν